

Faber verloor zijn profetenmantel (1983)

Sieth Delhaas

Vechten voor Vrede, Trouw/Kwartet III, 1983

In: Bert de Jong red., “Vechten voor vrede” (Amsterdam 1983)

Inleiding

Zit ik fout als ik zeg: ik heb na het lezen van het artikel van M.J. Faber, secretaris van het IKV het onbehaaglijk gevoel, dat ik straks als demonstrant in Den Haag misbruikt wordt voor de getalsmatige extra grote vuist, die het “IKV en zijn bondgenoten” voor het één of andere doel nodig heeft? Dat doel is mij – eigenlijk is het al begonnen rondom de demonstratie in 1981 – de laatste tijd steeds minder duidelijk geworden.

Geknoei met de leuzen, al in november 1981 voor de demonstratie, om maar zoveel mogelijk mensen onder de vredesparaplu te krijgen. Daarna een zich begeven van het IKV op het glibberig pad van de politiek, de hofmakerij aan het adres van het CDA en vorige week een raambiljet thuis gekregen met daarop de leus: ‘Geen nieuwe kernwapens in Europa’. En nu, voor alle duidelijkheid nog dit verhaal, waarin mij als toekomstige demonstrant omslachtig wordt duidelijk gemaakt wat de inzet is voor de demonstratie.

Afzwakking

Wat ogenschijnlijk een verbreding lijkt van de eis: ‘geen nieuwe kernwapens in Europa’ is in feite een afzwakking van de leus van de vredesweek in 1977, waarmee het IKV furore maakte: ‘de kernwapens de wereld uit, om te beginnen in Nederland’.

Met deze bezielende – om in kerkelijke termen te spreken – profetische slogan heeft het IKV, gepersonifieerd in zijn secretaris de heer Faber, tot het hart van het volk gesproken. Hoewel een ‘kerkelijk vredesberaad, bezielde het met dit nieuwe begin – een inbreuk op het automatisch zich vermenigvuldigde monster van de kernbewapening – jong en oud, ook buiten de kerken: samen gaan we er tegen aan! Duizenden hebben zich daarvoor ingezet. Binnen de kerken vooral hebben velen daarom van hun broeders en zusters-in-de-Here rake klappen gehad en kneuzingen opgelopen, evenals de heer Faber zelf. Dat is niet erg, want lijden hoort erbij als je met deze zaken bezig bent.

De enthousiaste en goed georganiseerde beweging, die talloze mensen aan de basis opzetten, inspireerde onder andere de Duitsers in hun eigen vredesbeweging. Kortom: de vredespaddestoelen, zowel mannelijke als vrouwelijke, schoten uit de grond. Het resultaat een machtige demonstratie met een powergevoel op 21 november 1981. De kater daarna zit ons nog allemaal in de kleren.

En nu dit weinig enthousiast makende en overtuigende verhaal van de heer Faber. En tot overmaat van ramp een berichtje ‘CDA-jongeren en vrouwen duidelijk zichtbaar’ aanwezig te laten zijn op de a.s. demonstratie als alles volgens de plannen van de heer Faber verloopt: een nieuw politiek slimmigheidje en een nieuw bewijs, dat de politieke manoeuvres in volle gang zijn. Ik denk, dat het de eer van de vredesbeweging te na moet zijn om op deze manier stelling te nemen tegen het politiek vuile spel met kernwapens, menselijke angst en uitbuiting van de “stervende landen” in de Derde Wereld.

Demonstranten voor de vrede mogen geen leuzen voorgeschreven krijgen, die zo uitgekend zijn en ten slotte zo weinig overtuigingskracht meer hebben om ten slotte ‘ons hele volk’ er achter te krijgen. Als we zoveel moeten inleveren dat ‘ons hele volk’ er achter staat, dan is er al te veel ingeleverd. Dat weet de heer Faber zelf heel goed.

Waarom is er een vredesbeweging ontstaan? Omdat de democratie op dit punt niet meer werkte. Het onbehagen van de bevolking met de ontwikkelingen in de bewapeningswedloop kon op de ‘normale manier’ niet meer worden beïnvloed.

De vredesbeweging werd een ‘tegenover’ van de politiek. Daarnaast is elke mondige demonstrant lid van zijn eigen politieke partij waarin hij de politieke ontwikkelingen bovendien kan trachten te beïnvloeden. In de vredesbeweging echter willen mensen van allerlei politieke en kerkelijke kleur te samen ‘nee zeggen tegen kernwapens in Nederland en daarmee in Europa en daarmee in de hele wereld!

Op sleeptouw

Het IKV heeft nu de zaken omgedraaid’. Om geen raketten te krijgen in Europa laat het zich via de politiek van Rusland, Washington, de NAVO en Lubbers op sleeptouw nemen. Ik denk, dat het IKV en zijn bondgenoten hiermee over de schreef gaan van wat de vredesdemonstrant nu eigenlijk bedoelt. De vredesdemonstranten hebben recht op die oude voorwaarden. De eisen zijn niet veranderd: ‘de kernwapens de wereld uit, te beginnen in Nederland.. En laten we ons niet wijs laten maken, dat we enige invloed hebben gehad op ónze regering, of Genève. Wel proberen de regering, de NAVO en Amerika de vredesbeweging te beïnvloeden. Nu, dat lijkt aardig te lukken.

Laten we door onze vredesleuzen en – eisen aan te passen aan de macht van het (verkeerde) getal onze vredeszaak, de vrouwen van Greenham Common en het vrouwenvredeskamp in Soesterberg bijv. niet verraden: het profetisch en bezielende elan, dat mensen in Duitsland en elders geïnspireerd heeft zich ook in te zetten, niet verloochenen.

Wie bij de STAR-demonstratie in Brussel was op 8 maart jl. hoorde andere taal uit de monden van de vrouwen die daar het woord voerden, dan nu uit het stuk van de heer Faber spreekt. In het hele artikel van de heer Faber gaat het erom door water in de vredeswijn te doen zoveel mogelijk demonstranten naar Den Haag te lokken, maar daarmee breekt hij de tanden uit de bek van het demonstratiemonster.

In elk geval is het nu wel duidelijk, dat de heer Faber onderweg naar het politieke podium de profetenmantel van weleer verloren heeft.